

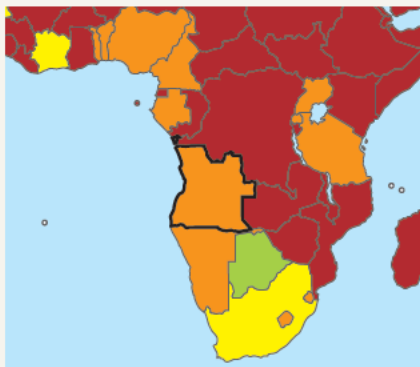

Basfakta (2022)

Folkmängd: 36 miljoner

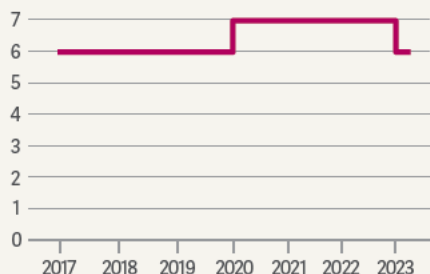
BNP, nominellt: 121,4 miljarder USD

BNP/capita: 3 400 USD

Landriskklasserna går från 0 till 7.
Ju lägre tal, desto bättre kreditvärdighet.

Landriskklasshistorik

Källa: EKN

Styrkor

- + Pågående reformer med stöd av tidigare IMF-program.
- + Omfattande naturtillgångar.
- + Bytesbalansöverskott

Svagheter

- Höga kostnader för statsskuden.
- Staten är starkt oljeberoende och därmed sårbar v.g. oljeprisfall och global klimatomställning.
- Svag institutionell kapacitet och utbredd korruption.

Fortsatt stor roll för oljan

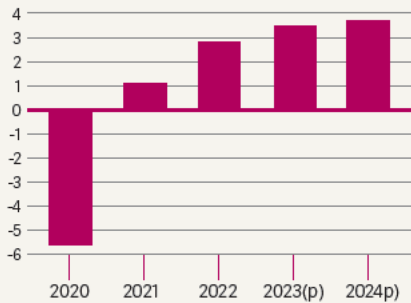
Angolas ekonomi är beroende av oljesektorn som utgör en tredjedel av BNP, nära 90 procent av exporten och närmare 60 procent av statens intäkter. Höga oljepriser i kombination med en återuppbyggnadsboom efter inbördeskrigets slut 2002 medförde mycket stark ekonomisk tillväxt i början av 2000-talet. Angola har därmed en mittenposition i Afrika söder om Sahara vad gäller BNP per capita. Oljeprisfallet 2015 innebar ett abrupt slut i tillväxttenden. Mellan 2015 och 2021 förlorade Kwanzas drygt 80 procent av sitt värde mot USD, vilket i kombination med hög upplåning ledde till snabbt stigande skuldsättning och ett brant fall i ekonomin. I mars 2020 inträffade ytterligare ett fall i oljepriserna, vilket medförde att EKN nedgraderade landet från landriskklass 6 till landriskklass 7. Ekonomins höga känslighet för förändringar i oljepriset och den globala trenden mot ökat användande av förnyelsebar energi utgör betydande kreditrisker för landet. Angola är en högkostnadsproducent av olja och har begränsad institutionell kapacitet att ställa om. Stor jordbrukssektor och låg inkomstnivå innebär hög sårbarhet för torka, stormar och bränder. Landets institutioner tillhör de svagaste i världen, vilket reflekteras i den låga rankningen i Världsbankens Worldwide Governance Indicators. Det innebär begränsad förmåga att hantera en hög stats- och utlandsskuld, liksom externa chocker. Angolas oljefond, Fundo Soberano de Angola, och makroekonomiska ramverk har begränsad förmåga att hantera fluktuationer i oljepriserna. Angola tillhör de mest ojämlika samhällena i världen och fattigdomen är utbredd. Arbetslösheten är cirka 30 procent 2023 och drygt 50 procent bland ungdomar.

Uppgradering till landriskklass 6

Med oljepriser på 70-80 USD per fat fortsätter landrisken att utvecklas i positiv riktning. Tillväxttakten väntas stiga till i genomsnitt cirka fyra procent per 2023-2025, vilket är den högsta tillväxttakten på nära ett decennium. Inflationen närmar sig tio procent 2023, från att ha toppat på cirka 26 procent 2021. Det innebär att den angolanska centralbanken är en av få centralbanker i Afrika som för närvarande sänker styrräntan.

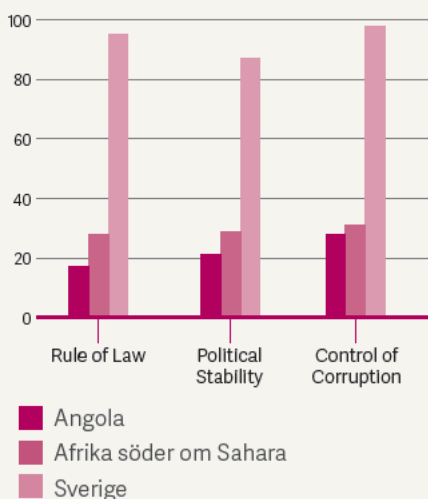
João Lourenço fick förnyat förtroende i det senaste presidentvalet (augusti 2022), som var mycket jämnt, och förväntas tillsammans med finansminister Vera Daves fortsätta att reformera ekonomin. Under Lourenço har Angola bland annat genomfört en valutareform och inlett privatiseringar av den statsdominerade ekonomin. Sedan 2018 finns ett importsstitutionsprogram PRODESI som har implementeras med viss framgång. Initiativ för att minska korruptionen har tagits där vissa nyckelpersoner under f.d. president Dos Santos har ställts inför rätta (politiskt motiverat, enligt vissa kritiker). Därutöver har moms och ett nytt statsfinansiellt ramverk införts. Av dessa har sannolikt valutareformen varit den viktigaste. Valutaliberaliseringen medför, tillsammans med bytesbalansöverskott, att hårdvalutaliquiditeten har förbättrats. Den flytande växelkursregimen innebär högre likviditet i banksystemet och ett mindre behov av en stor valutareserv för att försvara valutan. Sedan 2020 finns en valutamarknad där finansministeriet, oljebolag, banker och försäkringsbolag kan handla utan att som tidigare behöva vända sig till centralbanken. Angolas valutareserv är fortsatt på en mycket hög nivå som andel av importbehovet (sju månaders importtäckning)

BNP tillväxt (fasta priser, % per år)

Källa: IMFWEQ, Macrobond

Affärsmiljö

Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Källa: Världsbanken, Macrobond

Svensk export till Angola

År	MSEK
2022	751
2021	527
2020	153
2019	158
2018	107

Källa: SCB

EKN:s engagemang

Kategori	MSEK
Garantier	9 130
Utfästelser	885

även om valutareserven beloppsmässigt är i minsta laget (cirka 15 miljarder USD). Stora inkomster från oljeexporten genererar ett betydande bytesbalansöverskott (drygt 11 procent 2022) och därmed stark hårdvalutaintjäning.

Till följd av normaliserade oljepriser, hög inflation och stärkt Kwanza har den offentliga skuldsättningen sjunkit från 140 procent av BNP 2020 till drygt 63 procent av BNP 2023. Eftersom cirka 90 procent av den offentliga skulden antingen är i hårdvaluta eller är länkad till hårdvaluta får valutaförstärkningen genomslag i statsfinanserna. Regeringen har till viss del betalat av och omförhandlat kinesiska lån samt förlängt löptiderna på Eurobonds, vilket också har gett ett positivt bidrag. På den externa sidan har utlandsskulden sjunkit som andel av BNP jämfört med 2020/2021. Återstående för regeringen är fullt ut slojade bränslesubventioner, vilket måste kombineras med ökade sociala utgifter för att kompensera för minskad köpkraft. Den 1 juni 2023 minskades subventionerna på bensin och diesel, vilket innebär att priset på en liter bensin steg från cirka tre till sex kronor. Regeringens plan är att gradvis fasa ut de kostsamma subventionerna under de kommande åren.

Långsiktiga risker saknas inte i ekonomin och politiken. Stadigt sjunkande oljeproduktion och fortsatt låg produktivitet utanför oljesektorn gör att tillväxttakten kommer att vara låg i förhållande till de snabbast växande ekonomierna på kontinenten och i relation till Angolas inkomstnivå. Alltjämt hög offentlig skuldsättning, mycket svaga institutioner, utbredd fattigdom och skyhögt arbetslöshet håller också ekonomin tillbaka.

Under de senaste åren har Angola gynnats av betalningsuppskov och skuldavskrivningar från Kina, men under de kommande åren kommer betalningsbördan på den offentliga skuldstocken successivt att öka. Under 2024 är de planerade skuldbetalningarna drygt nio miljarder USD. Som följd kommer statens kostnader för den offentliga skulden att förbli höga, i genomsnitt nära 24 procent av intäkterna 2023-2025. President Lourenço kommer sannolikt att fortsätta att sätta kostsamma prestigeprojekt, vilket innebär en risk vad gäller hållbarheten i statsfinanserna. På grund av den branta återbetalningsprofilen kommer i princip ingen reservackumulering att ske under de kommande åren, varför hårdvaluta även fortsättningsvis kommer att vara en utmaning i landet.

Trots reformer är oljepris och oljeproduktion fortsatt de enskilt viktigaste faktorerna i Angolas ekonomi. Därmed kommer betydande svängningar i statsfinanser och hårdvalutatillgång att vara en naturlig del av ekonomin under överskådlig tid. Kwanzas var en av de snabbast apprecierande valutorna i världen under 2021, men har sedan i maj 2022 förlorat drygt 20 procent av sitt värde mot USD. I början av juni 2023 bröts återigen nivån 600 Kwanza/USD, vilket riskerar att bryta den nedåtgående trenden i offentlig skuldsättning/BNP. Nuvarande statsbudget antar ett oljepris på 75 USD per fat, vilket för närvarande innebär underskott i statsfinanserna. Oljeproduktionen har minskat under de senaste åren och ligger för tillfället under en miljon fat per dag på grund av att ett oljefält, som står för cirka 10 procent av produktionen, ligger nere för underhåll. Angolas oljefond är för liten för att göra en avgörande skillnad vid oljeprisfall och det finns inte tillräckligt med statsfinansiella resurser för att på allvar kapitalisera den. Fonden motsvarar i dagsläget cirka tre procent av BNP. Den långsiktiga ambitionen är att upprätthålla produktion på cirka en miljon fat per dag tills nya inkomstkällor har utvecklats. Viss diversifiering sker och möjligheter finns inte minst inom jordbruket och

fiskeindustrin. Diamantproduktionen ökar, men bidrar i dagsläget endast med cirka fyra procent av BNP. Diversifieringen kommer därmed sannolikt att gå långsamt under de kommande åren. Institutioner och fysisk infrastruktur lider fortfarande av sviterna från inbördeskriget och innebär begränsat intresse för Angola från utländska investerare. Landminor utgör fortsatt ett stort problem, framförallt inom jordbruket.

Sammantaget befinner sig Angola emellertid i en betydligt bättre position jämfört med mars 2020. Mot denna bakgrund uppgraderade EKN Angola till landrisklass 6 i juni 2023. Utsikterna är stabila.

Affärsmiljön

Affärs- och regleringsmiljön i Angola är generellt sett mycket svår på grund av hög inflation, höga lönekostnader, omfattande byråkrati, hög korruption och svaga institutioner. Det juridiska systemet är svagt, tyngt av korruption och politiskt influerat. Viss förbättring har skett under president João Lourenço (2017-), framförallt vad gäller korruptionsnivån. Angola är för närvarande på plats 136 av 190 länder i Transparency Internationals ranking, vilket är en tydlig förbättring sedan 2018. Hårdvalutalikhedeten har förbättrats bland företag och banker under de senaste åren. Importlicens krävs för att säkra hårdvaluta, men i övrigt är regelverket numera förhållandevis fritt. Det finns inget krav på exporterande bolag att sälja hårdvaluta till centralbanken och det tidigare kravet på remburs vid importaffärer avskaffades under hösten 2020. Euro dominerar framför USD, delvis på grund av kopplingen till Portugal men också på grund av att få banker har korrespondentbanksrelationer i USA och USD-clearing är problematiskt. Angola har fortfarande inte ratificerat IMF:s artikel 8, vilket innebär att Kwanzas inte är konvertibel utomlands (all konvertering måste ske inom landet).

EKN:s policy

EKN applicerar normal riskprövning för statsrisker. Restriktivitet kan emellertid förekomma vid stor exponering mot offentliga risker. För övriga offentliga risker (exempelvis myndigheter, kommuner och städer) gäller krav på remburs-, bank- eller statsgaranti. För banker och företag gäller förhöjd premiesättning vid långa risktider. I övrigt normal riskprövning.

EKN:s åtagande och erfarenhet

EKN ser stor efterfrågan på statsgaranterade projekt i Angola. Det totala garantiengagemanget är nästan uteslutande statsrisk. För närvarande finns fem garantier (inom kraft, transport och transmission) med offentliga köpare. Offertengagemanget utgörs av ännu inte utförda leveranser till en solkraftspark. På den privata sidan utgörs engagemanget till största delen av leveranser inom transport och anläggningsmaskiner. EKN:s betalningserfarenhet är mycket god i de affärer garanti har utfärdats, både på den offentliga och den privata sidan. I dagsläget saknas dröjsmål och fordringar. Angola har omförhandlat sina fordringar i Parisklubben vid två tillfällen, 1989 samt 2006, utan att erhålla någon formell skuldavskrivning. Avtalet 2006 innebar att Angola förtidsbetalade hela den kvarstående skulden. Därefter har landet punktligt fullgjort sina